

Република Србија
ОСНОВНА ШКОЛА
„ЗДРАВКО ЧЕЛАР“
ЧЕЛАРЕВО

Деловодни број: 01-159/1-2024

Датум: 28.06.2024. године

На основу члана 119. став 1. тачка 2) Закона о основама система образовања и васпитања (“Сл.гласник РС“ број 88/2017.,27/2018.-други закони, 10/2019, 6/2020 ,129/2021, 92/2023.) и члана 144. став 1. тачка 2) Статута школе (дел. бр. 01-301/1-2022 од 20.12.2022,измене 01-362/1-2023 од 27.12.2023, 01-101/1-2024 д 29.02.2024 и 01-148/1-2024 од 24.05.2024), ШКОЛСКИ ОДБОР ОШ“ЗДРАВКО ЧЕЛАР“ Челарево, на седници одржаној 28.06.2024.год. донео је:

ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ОШ “ЗДРАВКО ЧЕЛАР” ЧЕЛАРЕВО

ВАСПИТАЧИ:

Маја Радишић

Виолета Киш

Директор
Снежана Оклобџија

Челарево, јун 2024.год.

Садржај:

I. ПОРТРЕТ УСТАНОВЕ	3
1. Локално окружење установе	3
2. Организациона структура установе	4
3. Култура установе	5
II. ШКОЛА КАО МЕСТО РЕАЛНОГ ПРОГРАМА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА	6
1. Програм васпитно-образовног рада са децом као израњајући програм заједничког живљења	6
2. Врсте програма и услуга	8
3. Физичко окружење као димензија програма	8
III. ШКОЛА КАО МЕСТО ДЕМОКРАТСКЕ И ИНКЛУЗИВНЕ ПРАКСЕ	10
1. Партнерство са породицом	10
2. Повезаност са локалном заједницом	11
3. Рад са децом и породицама из осетљивих група	12
4. Транзиција и континуитет	13
IV. ШКОЛА КАО МЕСТО РЕФЛЕКСИВНЕ ПРАКСЕ	15
1. Заједница рефлексивне праксе: развој праксе, професионални развој и јавно деловање ..	15
2. Праћење и вредновање остваривања предшколског програма	15

Уводне напомене

Предшколски програм сачињен је на основу Закона о основама система образовања и васпитања, Закона о предшколском васпитању и образовању и Правилника о општим основама предшколског васпитања и образовања. Заснован је на анализи програмских активности у протеклом периоду, процени ефеката мера за унапређивање квалитета рада, сагледавању потреба породица и деце, специфичностима предшколске установе и потенцијалима локалне заједнице. Заснован на Општим основама предшколског васпитања и образовања, документ представља полазиште за флексибилно прилагођавање и конкретизовање концепције у складу са контекстом групе и вртића. Његова функција је пружање основе за развијање квалитетног реалног програма, усклађеног са специфичностима установе и локалне средине, чији ће главни циљ бити остваривање добробити деце.

I. ПОРТРЕТ УСТАНОВЕ

1. Локално окружење установе

Основна школа се налази у месту Челареву које је подунавско насеље лоцирано у јужној Бачкој. Налази се на аутомобилском дунавском путу 30 км узводно од Новог Сада и 12 км низводно од Бачке Паланке. Према административно-територијалној подели припада бачкопаланачкој општини. Дунав од кога је насеље удаљено 750 м, чини природну границу катастарске општине према југу, док се са источне, западне и северне стране граничи са атарима Бачког Петровца, Гложана, Бачке Паланке, Гајдобре и Маглића.

Оно по чему је највише препознатљиво Челарево је Дворац Дунђерски са Каштелом у којем често боравимо са децом у циљу играња, учачања промена у природи и упознавања биљног и животињског света. Од природних ресурса користимо Дунав који се налази око 750 м од Челарева где васпитачи повремено воде децу на излете.

Географски положај Челарева је повољан и погодан за пољопривредну производњу. Највећи део овог земљишта заступљен је културама кукуруза и хмеља, а од осталих: жита (пшеница, овас и јечам), индустријске биљке, шећерна репа, сунцокрет, поврће, воће итд.

Све природне ресурсе из нашег окружења васпитачи се труде да што више користе у свом раду са децом. Честе су посете њивама и воћњацима као и сеоским домаћинствима где се деца упознају са сточарством, ратарством и пчеларством. Од друштвених ресурса најбољу сарадњу остварујемо са основном школом.

Културним центром Челарева, КУД-ом Петар Кочић, кошаркашким, стонотенисерским и фудбалским спортским клубовима, библиотеком, амбулантом, поштом и занатским радњама (пекара, месара, штампарија, фризерски салон и др.). Посебну сарадњу остварујемо са великим компанијама

као што су пивара Calzberg Srbija d.o.o., Div –trades, Real Knitting doo, Делта аграр, Агросистем ДМД, Југо- штампа, АД Подунавље и др.

Оно што битно одређује место у ком живимо је чињеница да у њему живи више различитих националности. То богатство језика, култура и обичаја, које се брижљиво негује и чува уграђено је у лични идентитет сваког од нас, а узајамни односи засновани су на прихватању, уважавању и толеранцији.

Све наведено чини контекст у којем одрастају наша деца. Везе са окружењем најпре се остварују у оквирима које одређује породица, да би се поласком детета у вртић те везе проширивале и даље обогаћивале. Ми се трудимо да све расположиве ресурсе у окружењу (природне, културно-историјске, образовне, рекреативне...) у највећој могућој мери користимо како бисмо код деце изградили осећање да припадају свом окружењу и да оно припада њима.

2.Организациона структура установе

Основна школа остварује припремни предшколски програм. Ове школске године у групе припремног предшколског програма уписано је 33 деце која су подељена у две васпитне групе. У установи је деци омогућен полудневни боравак од четири сата у две смене (од 8.00-12-00ч тј. од 13.00-17.00ч).

У обе васпитне групе васпитно-образовни рад се остварује на српском језику.

ОРГАНИЗАЦИЈА ВАСПИТНО ОБРАЗОВНОГ РАДА

	ВАСПИТНА ГРУПА	БОРАВАК	ВРЕМЕ	БР.ДЕЦЕ	ПОЛ	ГОДИШТА
1.	ППП (ГОДИНА ПРЕД ПОЛАЗАК У ШКОЛУ)	полудневни	8-12 ч 13-17 ч	16	м-6 ж- 10	2018. - 8 2019. - 1 2018. - 10
2.	ППП (ГОДИНА ПРЕД ПОЛАЗАК У ШКОЛУ)	полудневни	8-12 ч 13-17 ч	17	м-7 ж-10	2018. -5 2019. - 2 2018. -7 2019. -3

КАДРОВСКА СТРУКТУРА :

	ПРЕЗИМЕ И ИМЕ	СТЕПЕН СТРУЧНЕ СПРЕМЕ	РАДНИ СТАЖ
1.	Радишић Маја 17.05.1965.	СТРУКОВНИ ВАСПИТАЧ	33 год.
2.	Киш Виолета 13.07.1965.	СТРУКОВНИ ВАСПИТАЧ	32 год.

Кадрови су квалификовани и стручно оспособљени. Оба васпитача су завршила I степен Високог образовања Струковних студија за васпитаче у Новом Саду.

Рад са децом са сметањима у развоју остварује се у редовним групама, уз организовање додатне подршке коју на основу наше процене у школи и потврде Интересорне комисије деци пружају дефектолози и логопеди Основне школе „Херој Пинки“ са седиштем у Бачкој Паланци. Ова школа се бави образовањем деце са сметњама у развоју у периоду раста од 3-19 година.

У школи имамо Тим за инклузивно образовање и васпитање који учествује у пружању подршке деци и породици.

3. Култура установе

МИСИЈА

Наша мисија одређена је вредносним полазиштима „Година узлета“ – Основама програма предшколског васпитања и образовања и одсликава оно у шта верујемо и што сматрамо вредним и важним.

Својим стручним компетенцијама и расположивим ресурсима, у партнерству са породицом, стварамо безбедно, пријатно и подстицајно окружење за боравак деце. Код деце подстичемо самосталност, поверење у себе, радозналост, жељу за сазнавањем, креативност и слободу у изражавању мисли и осећања.

Заједно са породицом и локалном заједницом креирамо сигурну, здраву и подстицајну средину која пружа могућност сваком детету да развије своје способности и потенцијале кроз игру и активности.

ВИЗИЈА

Настојаћемо да изградимо вртић у коме ће се неговати култура уважавања, узајамна сарадња и тимски рад. Подстицаћемо континуиран професионални развој, аутономију, креативност, професионалност и заступање интереса деце и породица. Неговаћемо осећање припадности локалној заједници, толеранцију и поштовање различитости.

Желимо да будемо васпитно-образовна установа у којој деца кроз учење, дружење и игру упознају себе и свет око себе, у којој се рад заснива на развијању радозналости и истраживачког духа, критичког мишљења, прихватању богатства различитости и толеранције. Настојаћемо да деца долазе задовољна у вртић а одлазе обогаћена новим знањима, искуствима и доживљајима. школа ће бити место задовољног, веселог, самосталног и креативног детета. Дечија кућа у којој се поштује заједништво деце, родитеља и свих учесника. Наша установа постаје место заједничког живљења деце и одраслих у локалној заједници, заснованој на култури уважавања, учешћа и добробити свих актера.

МОТО: У школи свако дете срећно мора бити.

II. ШКОЛА КАО МЕСТО РЕАЛНОГ ПРОГРАМА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА

1. Програм васпитно-образовног рада са децом као израњајући програм заједничког живљења

Засновано на концепцији Основа програма, програм се гради кроз заједничко учешће свих учесника – деце, породице и васпитача. Реални програм настаје и гради се у реалном контексту васпитне групе. Он не може бити унапред писани документ већ се гради кроз заједницу свих учесника, обликује културом вртића, породице и локалне заједнице.

„Васпитно-образовни програм се гради кроз заједничко учешће деце и одраслих као аутентичних људских односа и заједништва у ситуацијама, догађајима и активностима које за њих имају смисла, као процес заједничког учења децеи одраслих кроз који одрасли и деца заједнички конструишу знања и разумевање себе и света“ (Основе програма –Године узлета 2018).

Циљ програма предшколског васпитања и образовања јесте подршка добробити детета. У најширем смислу, добробит детета се може сагледати кроз тридимензије: персоналну (бити добро и функционисати успешно), делатну (умети и штети) и социјалну (припадати, прихватати и учествовати). Све димензије добробити су међусобно повезане, преклапајуће и узајамно условљене.

Овако постављен концепт добробити одражава суштину развоја и учења детета, а то је да је дете биће које истовремено *јесте и бива* – кроз оно што јесте постаје и оно што ће бити, тако да подржавати добробит детета значи истовремено пројектовање циљева на будућност и разумевање шта је добробит за дете у реално постојећим околностима, сада и овде (у реалном програму).

Принципи развијања реалног програма подржавају грађење и неговање односа уважавања, сарадње, одговорности и заједништва. Заједништво је организовано око смислених ситуација интегрисаног учења које израњају из искуства, питања и догађаја у групи и заједници. Сваки члан заједнице је уважен у својој аутентичности и негује се индивидуализовани приступ сваком детету, уз подршку деци са сметњама у развоју, деци са инвалидитетом и деци из осетљивих група. Фокус је на уважавању перспективе деце и породице и повезивање са локалном заједницом.

У складу са тим у нашој установи је уведен нов начин рада тј. уведено је Пројектни приступ учењу деце. Овакав начин учења омогућава деци да уче и грући се, уче засновано на имагинацији, решавајући проблеме, стичући одређена искуства и сналажећи се у различитим реалним ситуације.

Поред реализације Припремног предшколског програма у установи се реализују и посебни програми. У васпитним групама- година пред полазак у школу спроводи се посебан програм из енглеског језика који реализује професор енглеског језика Весна Карановић. По завршетку школске године деца добијају дипломе о стеченом знању из енглеског језика.

Пре неколико године уведено је и учење словачког језика са заинтересованом децом који реализује учитељица Марија Кукучка Супекова.

ПЛАНИРАЊЕ И ДОКУМЕНТОВАЊЕ

Процес планирања је стваралачки, није унапред дат и одражава реалност живота групе, смислен је заједници и доноси измене у простору и креираним ресурсима. У процес планирања укључени су васпитачи, стручни сарадници, родитељи и локална заједница где деца могу да проширују искуства везана за тему или пројекат. Планирање је флексибилно и план не може бити направљен унапред за дужи временски период. Он се стално мења и дограђује. Планирање је тематско или пројектно, засновано на интегрисаном учењу. Идеја за тему може да се јави из заједничког искуства деце и одраслих, из игре, из догађаја, из интересовања деце за одређену проблематику. Тема или пројекат може да траје од неколико дана до неколико месеци. Циљ у планирању није доћи до брзог решења, већ планирање подршке процесу учења.

Документовање омогућава видљивост програма и учења и развоја деце. Видљивост процеса учења омогућава деци да посматрају свој напредак и да седоговарају и праве претпоставке о будућем смеру истраживања. Сврха документовања је и рефлексивни приступ и континуирано грађење квалитета програма.

2.Врсте програма и услуга

У нашој предшколској установи организована је реализација четворочасовног припремно –предшколски програма за децу узраста од 5,5-6,5 година.

Облици рада са децом:

ОБЛИЦИ РАДА	БРОЈ ГРУПА	БРОЈ ДЕЦЕ
Четворочасовни боравак 5,5-6,5 год.	2	33

У оквиру реализације садржаја и активности заснованих на Основама програма предшколског васпитања и образовања, установа остварује и посебне програме који имају за циљ богаћење садржаја васпитно-образовног рада са децом и пружање додатне подршке детету и породици. Тако у нашој установи деца узраста- година пред полазак у школу имају могућност да уче славачки и енглески језик.

Током године организују се једном месечно позоришне представе за сву децу у установи, повремено одлазимо у Позориште Младих у Новом Саду, водимо децу на излете и једнодневну екскурцију, тесно сарађујемо са амбулантом и сл.

Кроз сарадњу са локалном заједницом и родитељима доприносимо повећању обухвата деце, видљивости рада и промоцији значаја раног развоја. Настојаћемо да уведемо већу понуду програма и пружимо прилику деци да учествују у животу заједнице и користе могућности које она нуди као подстицај за учење и рани развој у циљу добробити читавог друштва.

3.Физичко окружење као димензија програма

У школској згради оспособљене две радне собе за рад са децом предшколског узраста од 5,5-6,5 година. Једна радна соба је већ постојала али коришћена је до ове школске године као продужен боравак школске деце. Друга радна соба је настала преграђивањем школске трпезарије уз помоћ средстава које је школа добила од општине Бачка Паланка. Преношењем инвентара из претходне установе створени су услови за рад две васпитне групе- година пред полазак у школу.

У обе радне собе смештен је намештај примерен деци предшколског узраста. У складу са - Годином узлета у собама постоје просторних целине опремљене одговарајућим материјалима, средствима и играчкама.

ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА ЗА КОНСТРУИСАЊЕ (конструктори различитих врста, облика и од различитог материјала; дрвени елементи- лествице, облице, блокови, калемови...; пластични елементи-цеви, спојнице, обручеви, алке, куке,...; метални елементи који нису оштрих ивица- шрафови, матице, шарке...; спојнице-струне, канапи, мреже...; алати које деца могу да користе- чекић, клешта...; подлоге за конструисање...)

ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА ЗА СИМБОЛИЧКЕ ИГРЕ (реални предмети – посуђе, прибор за чишћење, креветац, каса, колица за бебе, метле, крпе, мали кућни апарати, тастатуре...; играчке као субститути за реалне предмете-пластично воће и поврће, каса, колица за бебе, креветац...; различити модели лутака; кућице за лутке; опреме за кућице за лутке; различити модели града, фарме, дворца...; превозна средства играчке; отворене полице или замишљени простори; одећа и реквизити за костимирање; позорнице и позоришне лутке-гиљолке, лутке прстићи...;

ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА ЗА ВИЗУЕЛНУ УМЕТНОСТ (материјали за сликање и цртање-водене боје, темпере, оловке у боји, фломастери, воштане боје...; материјали за моделовање – пластелин, тесто, глина, вата...; средства за сликање- четкице, ваљкови, туфери, посуда за воду...; материјали за спајање; средства за обликовање; колажни материјали; подлоге за рад и одлагање радова; средства за чишћење простора...)

ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА ЗА ЗВУК И ПОКРЕТ (музички инструменти за децу-бубњеви, звечке, шушкалице, ксилофон, удараљке...; музичке играчке; музика различитих жанрова; реквизити за игру – лопте, обручеви, чуњеви, ластиш, струњаче, греде, тунел за провлачење..)

ЛИТЕРАЛНА ПРОСТОРНА ЦЕЛИНЕ (сликовнице, књиге, енциклопедије, дечији часописи, брошуре, проспекти; подлоге за писање (папир, табла...); блокови за писање, листови папира, прибор за писање; пано за качење различитих писаних симбола, постера, прича у сликама; аудио средства – приче за децу, снимљене приче...)

ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА ЗА ОСАМОСТАЉИВАЊЕ (скривалице, тунел, шатор; јастуци, душек, лезибег; различите меке играчке; породичне фотографије и други елементи из породице)

Осим играчака и материјала са вишенаменском употребом у просторним целинама се могу пронаћи и реални предмети који омогућавају деци непосредан доживљај стварности као и различити рециклажни материјали.

Простор је променљив и динамичан. Приступачан је деци, подстицајан, инспиративан и омогућава деци да бирају активности и садржаје и начине груписања – могу да раде заједно и сарађују, али и да се осаме и да самостално користе материјале на различите начине. Деца имају могућност да реорганизују простор, уређују га, истражују, креирају, стварају. На тај начин деца граде лични и групни идентитет и добијају прилику да се осете уважено и одговорно, а пре свега имају мноштво прилика да уживају и да се радују.

Поред радних соба деца у школи користе ђачку трпезарију са кухињом где ужинају као и тоалете. О дечијој ужини брине се сервирка Весна Захорец а о хигијене простора који деца користе школске спремачице.

За боравак у природи деца користе школско двориште где је део простора уређен за децу предшколског узраста те су постављени тобоган, љуљашка и две клацкалице. У близини вртића налази се и парк са дечијим игралиштем у који повремено одводимо децу.

Пошто ће простор одражавати концепцију програма, нарочита пажња ће се посвећивати сталном реструктурирању, развијању и обогаћивању простора у партнерству са породицом и локалном заједницом.

III. ШКОЛА КАО МЕСТО ДЕМОКРАТСКЕ И ИНКЛУЗИВНЕ ПРАКСЕ

1. Партнерство са породицом

Породица је примарни и најважнији васпитач деце. Партнерство са породицом се гради кроз узајамно поверење и поштовање, сталну отворену комуникацију и дијалог, као и препознавање и уважавање јединственог доприноса и снага сваке стране путем неговања емпатије, осетљивости и уважавања различитих перспектива. Оно се огледа и у заједничком доношењу одлука, као и спремности на договоре и промене. Неговањем рефлексивности у раду практичари унапређују своје компетенције које се односе управо на развијање партнерства са породицом, кроз дијалог и размену у оквиру малих заједница на нивоу вртића и установе.

Родитељи су укључени у процес рада и вредновања квалитета Установе у оквиру Савет родитеља.

Због комплексног утицаја на васпитање и образовање деце васпитачи вишеструко сарађују са породицама деце у виду:

- ◆ Индивидуални контакти

(пре почетка школске године сваки васпитач упознаје се са децом и њиховим родитељима појединачно и том приликом се попуњава анкетни листић са основним подацима о детету; сваког радног дана након боравка деце родитељи могу да дођу на индивидуалне разговоре са васпитачима);

- ◆ Информативни састанци

(више пута годишње у свакој васпитној групи организује се више општих родитељских састанака на којима се родитељи информишу о планираним и реализованим плановима и програмима и о другим текућим проблемима);

- ◆ Организовање стручних предавања

(током школске године у установи се организују стручна предавања за родитеље на којима васпитачи ми стручни сарадници организују предавања са темама везаним за развој деце предшколског узраста)

- ◆ Радионице и играонице за децу и родитеље

(прављење слика од јесењих плодова, прављење музичких инструмената, новогодишње капе и украси, породична слика, лични ковчежић, спортске игре и сл.)

- ◆ Хуманитарне и радне акције

(сређивање ентеријера са родитељима, сакупљање новца и материјалних средстава за угрожене породице, сакупљање сликовница за библиотеку и сл.)

- ◆ Дан за родитеље

(једном недељно у договорено време родитељи могу да дођу код васпитача на разговор о свом детету)

- ◆ Укључивање родитеља у рад у установи

(родитељи са интересантним професијама долазе у вртић: пчелар, сликар, ковач, саобраћајцац, лекар... и упознају децу са својим занимањима)

- ◆ Приредбе за родитеље

(неколико пута годишње свака васпитна група реализује приредбе за родитеље са темама: Испраћај јесени, Новогодишње чаролије, Дан мама и сл.)

Организација различитих социјалних активности; излети, шетње, културни догађаји...

- ◆ Укључивање родитеља у Савет школе

(у свакој васпитној групи на првом родитељском састанку одабира се представник родитеља у Савету школе)

- ◆ Формирање вајбер групе са родитељима деце из групе

(свакодневни контакт са родитељима ради међусобног обавештавања, слања порука, фотографија, видео снимака и сл.)

2.Повезаност са локалном заједницом

Локална заједница чини друштвени и културни контекст у коме дете одраста, као и шире окружење које обухвата физичку и социјалну средину (различите установе, институције, организације, различите социјалне групе). За дете је заједница пре свега његово непосредно окружење - породица, вртић и друге институције и места које посећује (дом здравља, места за изласке и забаву, продавнице, игралишта и сл.).

Креирањем подстицајнијих услова за децу и породицу подржавају се добробити, остварују међусобни позитивни утицаји и дугорочно подиже општи квалитет живота у заједници. Тежимо да промовишемо слику о детету као компетентној, активној особи која има право и могућности да активно учествује у обликовању заједнице у којој живи. Установа користи различите ресурсе и просторе у заједници за реализацију активности (отворене просторе, институције образовања, културе и спорта итд.) и учествује у различитим дешавањима у локалној заједници (прославе, акције). Промовисање Установе у локалној заједници остварује се и кроз учешће у многобројним акцијама и манифестацијама у месту и кроз повезивање са другим образовним програмима и организацијама које се баве децом породицом. Предшколска установа остварује партнерство и сарадњу и са привредним, пословним и услужним организацијама, које пружају подршку у реализацији неких активности или акција.

Пошто се припремни предшколски програм реализује у школи, сарадња са школом се остварује на свакодневном нивоу. Облици сарадње су:

- ◆ Присуство и учешће директора и педагога седницама Актива васпитача у установи
- ◆ Присуство васпитача седницама Наставничког већа у ОШ

- ◆ Присуство и учешће деце и васпитача школским прославама и приредбама (Дан школе, Дечија недеља, Школска слава-Свети Сава, Нај-глас школе...)
- ◆ Учешће припремно-предшколских васпитних група на кросу у организацији ОШ И РТС-а
- ◆ Међусобна сарадња учитеља и васпитача (међусобно упозбацање програма, узајамно присуство разним облицима рада, размена информација о дечијем развоју, дружења деце предшколског и школског узраста, Дан просветних радника)
- ◆ Учествовање на заједничким семинарима и предавањима
- ◆ Укључивање васпитача у школске развојне тимове
- ◆ Сарадња са секретаром ОШ приликом уписа деце у предшколску установу и око текућих питања
- ◆ Присуство волонтера и студената (васпитача, психолога) који реализују стручну праксу, стичу радно искуство и реализују истраживачке пројекте у вртићима

У оквиру сарадње са локалном заједницом која има значајну улогу у остваривању циљева и задатака предшколског програма ПУ „Снежана“ сарађује са:

- ◆ Предшколским установама у Бачкој Паланци
 - ◆ ОШ „Херој Пинки“ у Бачкој Паланци
- Домом здравља у Челареву и Бачкој Паланци
- ◆ Друштвеним институцијама у месту и шире (музеји, библиотеке, позоришта, предузећа...)
 - ◆ Туристичким агенцијама
 - ◆ Културним центром Челарева
 - ◆ КУД-ом Петар Кочић
 - ◆ Удружењем родитеља
 - ◆ Локалним предузетницима
 - ◆ Власницима продавница, занатских радњи, сеоским домаћинствима...
 - ◆ Месном Заједницом
 - ◆ Предузетницима
 - ◆ Великим компанијама у месту

3.Рад са децом и породицама из осетљивих група

Један од приоритета у раду је унапређивање инклузивног васпитања и образовања. Установа има Тим за инклузију који се стара о грађењу и неговању културе инклузивности и развијању инклузивне праксе. У Установи се негује клима отворености и осетљивости за инклузивност и пружање једнаких шанси за учествовање свој деци.

Континуирано се предузимају активности на унапређивању компетенција за планирање и реализацију инклузивног васпитно-образовног рада организовањем едукација за васпитаче, обезбеђивањем стручне литературе и организовањем различитих облика додатне подршке деци и породицама.

Унапређивање инклузивног образовања има значајно место у нашој школи и предшколским групама. У школи постоји Тим за инклузију који негује и развија инклузивну праксу. Он је вид систематске подршке за унапређивање и развијање инклузивне културе и пружа једнаке шансе за учествовање свој деци. Едукација васпитача, обезбеђивање стручне литературе и организовање различитих облика додатне подршке деци и породици су активности за унапређење компетенција у планирању и за реализацију васпитно-образовног рада.

Додатна подршка деци и породицама из осетљивих група реализује се кроз сарадњу са са Основном школом „Херој Пинки“ за децу са сметњама у развоју.

На нивоу установе у раду са оваквом децом унапређујемо педагошку документацију везане за праћење развоја и напредовања деце; планирамо и пружамо, реализујемо васпитно-образовног радаса децом са потешкоћама у развоју и пружамо подршку родитељима деце са сметњама у развоју.

4.Транзиција и континуитет

Транзициони периоди представљају временске периоде током којих дете доживљава промену због преласка са једног на други ниво васпитања и образовања. Они обухватају неколико месеци пре преласка на следећи ниво и неколико месеци након преласка и односе се на: први полазак у вртић (прелазак из породице у вртић), прелазак из једне групе/вртића у други и полазак у школу.

Активности усмерене на успешно прилагођавање и добробит детета, планирају се и реализују у узајамној сарадњи са породицом, уз укључивање других стручњака и установа, уколико постоји потреба (ЦЗСР, школа и сл.). Обезбеђују се повољни услови за прилагођавање детета, креирањем подстицајне средине и осмишљавањем активности, поштовање индивидуалног ритма детета и постепенодвајање од родитеља уз уважавање јединствености детета, његових навика и потреба и пружање подршке породици и деци.

Током овог периода у коме се активно прилагођавају и одрасли и деца утврђују се рутине и успостављају обрасци понашања. Веома је важно да овај период буде добро испланиран, а истовремено врло флексибилан. Посебна пажња поклања се стварању поверења и добре сарадње са породицом, јер је то темељ квалитетних, узајамно уважавајућих односа и партнерства са породицом.

Након уписа деце у припремни предшколски програм, организује се индивидуално упознавање детета, родитеља и васпитача. На овим састанцима дете упознаје васпитача и средину у којој ће наредних година боравити ,док васпитач упознаје дете и добија од родитеља информације о детету које ће му олакшати рад са истим.

Почетком септембра организује се родитељски сасатанак на којима се родитељи упознају са процесом адаптације, могућим током и факторима који утичу на адаптацију деце и породица, мерама које имају за циљ да овај процес учине лакшим и успешнијим.

Како би дете лашше поднело прелазак из породице у ширу друштвену заједницу тј. предшколску установу током месеца септембра новоуписаној деци

се боравак у установи постепено продужава . Уколико дете теже прихвата укључивање у предшколску установу омогућено је родитељима да првих дана бораве у групи са децом.

Једна од важних активности у овом периоду је и грађење идентитета групе, како би дете препознало сличности које га повезују са групом, доживело групу као своју и осетило сигурност, блискост и припадање. Дете такође уочава различитост и препознаје себе као јединствену и непоновљиву особу, која је вредна сама по себи и значајна као појединац, а истовремено и као члан својих група (породица, вршњачка група у вртићу).

Подједнако битан је и период транзиције када деца прелазе из предшколске групе у школу. Овај транзициони период представља заједничку одговорност васпитача, школе и породице како би се олакшао прелазак детета у ново окружење. Циљ актера у овом процесу је обезбеђивање континуитета квалитетног физичког и социјалног контекста за развој и учење кроз холистички приступ детету, уз уважавање индивидуалних карактеристика и права сваког детета.

Деца предшколског узраста и њихове породице током припремног предшколског програма упознају се са особеностима школског система. У години пред полазак у школу организују се посета школи, праћење наставе током школског часа, упознавање са учитељицама, дружења деце предшколског и школског узраста и сл. Такође, родитељи деце припремног предшколског програма имају прилику да на заједничком састанку са васпитачима и стручним сарадником дискутују о аспектима ове транзиције, као и да се упознају са изазовима које полазак у школу доноси.

Када су у питању деца из осетљивих група, трудимо се да одржимо континуитет и уважавамо сложеност транзиције између предшколског и школског система. Како унапређење инклузивности образовања има приоритет у Установи, настојимо да са породицама, васпитачима и представницима школе заједно процес преласка из вртића у школу. Заједно са породицом детета разматрамо у којој мери би документација која постоји, у виду педагошког профила, мера индивидуализације, или индивидуалног плана подршке, била од користи за креирање подстицајног окружења и ситуација у школи. Заједно са родитељима као партнерима креирамо праксу која се уз њихову сагласност преноси и у школски систем и има позитиван ефекат на учење и развој детета.

IV. ШКОЛА КАО МЕСТО РЕФЛЕКСИВНЕ ПРАКСЕ

1. Заједница рефлексивне праксе: развој праксе, професионални развој и јавно деловање

Процес обука и увођење нових Основа програма биће основа за даље развијање заједнице рефлексивне праксе и професионално оснаживање васпитача и стручних сарадника. Унапређивањем квалитета васпитно - образовне праксе и развој улоге професионалца као заступника значаја раног развоја и квалитетног предшколског васпитања и образовања утицаће на развој детета као компетентне особе, вртића као места живљења и заједничког грађења програма уз учешће свих: деце, родитеља, породице и локалне заједнице.

Рефлексивност практичара је основ развијања програма и праксе. Хоризонталне размене и истраживања практичара су ослонац развоја праксе и грађење односа заснованих на поверењу, размени и узајамној подршци. План стручног усавршавања реализоваће се кроз рад већа и стручних актива. Годишњим планом стручног усавршавања, планира се усавршавање васпитача путем акредитованих семинара. Постоји потреба за организовање различитих облика усвајања и унапређивања дигиталних компетенција и практичара.

2. Праћење и вредновање остваривања предшколског програма

Вредновање квалитета рада установа врши се кроз спољашње вредновање квалитета рада установе и самовредновање. Екстерно вредновање је реализовано на основу којег је израђен план за унапређивање рада Установе. Самовредновање као реалан процес доноси ефекте кроз подстицање добре праксе, помагање запосленима да препознају сопствене вештине и стручност и омогућава заједничко учење и професионални развој. Спроводи се кроз кључне области дефинисане Правилником о стандардима квалитета рада установе. Циљ процеса и рада на овим областима самовредновања је грађење квалитетне праксе предшколске установе као заједнице учења и реалног програма васпитно-образовног рада са децом са једне стране, а са друге афирмација предшколског програма установе у друштвеној и професионалној заједници.

Акционим планом послушају се заједничке потребе породице, увида из праксе, специфичности вртића. На овај начин васпитач сагледава своју праксу, разматра индикаторе. То су полазишта за акције које ће унапредити рад. Акциони план садржи активности, носиоце и време реализације. У оквиру активности спроводи се континуирано информисање, креирање различитих облика и могућности рада свих интересних група у процесу самовредновања у установи. На овај начин, васпитач из улоге рефлексивног практичара сагледава своју праксу, детаљније упознаје како да на различите начине, својствене конкретном вртићу може да разматра индикаторе. То представља полазиште за промишљање о акцијама које ће унапредити рад вртића и сопствену праксу. Акциони план обухвата слушавање заједничких потреба породице, предшколске установе,

увида из праксе, специфичности вртића, породица деце, као и заједничког контекста учења.

У процес самовредновања, укључени су: васпитачи, родитељи, представници локалне заједнице. Самовредновањем се сагледава сопствена пракса која води ка унапређењу у грађењу културе вртића, развијању реалног програма и подржавања дијалога са родитељима и децом кроз критички приступ пракси и отвореност за преиспитивање и промену. На тај начин сваки вртић донекле развија сопствену праксу базирану на својим специфичностима.

Евалуација спроведених мера за унапређивање квалитета рада врши се на основу извештаја, а планиране мере с проценом стања. У складу са тим праве се планови за наредну годину.